

LXVII.

Betænkning

over

Forflag til Lov om Udlægning af Jord til Havelodder.

(Udgiven af Folketingets Udvalg den 25de Marts 1891.)

Nærværende Lovforflag fører Lovgivningsmagten ind paa et til Dels nyt og heri Landet hidtil uprøvet Gebiet. Denne Omstændighed har for Udvalget været en Opfordring til at gaa frem med nogen Varsomhed overfor Gennemførelsen af Lovforflagets Principper i sin fulde Udstrækning.

Som Lovforflaget foreligger tilsigter det at forpligte Landkommunerne til at skaffe Havelodder til den Del af Arbejderstanden paa Landet, som nærmest søger Beskæftigelse ved almindeligt Landarbejde, for igennem Havedyrkingen at skaffe Familien en nyttig og selvstændig, hjemlig Sysselsættelse, et forbedret økonomisk Velvære og derhos for at fæstne Hjemmene ved saa vidt muligt at forekomme den Bevægelse, som ved Industriens stigende Udvikling i en snart foruroligende Grad drager Arbejderne fra Landet og ind til Byerne.

Under Sagens første Behandling i Folketinget blev der fra flere Sider udtalt almindelig Sympati med Lovforflagets Grundtænkning; men paa den anden Side fremførtes ogsaa en Del Betæneligheder i Retning af de Konsekvenser, Lovforflagets Gennemførelse mulig vilde kunne drage efter sig

for Kommunernes Bedkommende. Disse Betæneligheder har Udvalget ikke kunnet se bort fra under sin Overvejelse af Sagen, og har derfor søgt paa forskellige Punkter at give Lovforflaget en saadan Affattelse, at de ikke længere vil kunne tillægges nogen væsentlig Betydning.

Allerede det, at en Kommune kan tilpligtes at udlægge ligesaa mange Havelodder paa 1 à 2 Skæpper Land, som Antallet er paa de Arbejdere indenfor Kommunens Grænser, der berettiget kunne gøre Krav paa at komme i Betragtning til Overtagelse af saadanne Lodder, vil vistnok paa mange Steder kunne være forbundet med nogen Bebyrdelse og Risiko. Thi om end en væsentlig Del af Omkostningerne ophæves, og den øvrige Del paalægges Lejersgiften sammen med Købesummens Forrentning, saa vil i alt Fald det aarlige 1 pCts Afdrag paa Købesummen paahvile Kommunen. Og da der derhos ingen Garanti gives for Lejemaalets fortsatte Bestaaen, hvis enten Lejeren ikke kan opfylde sine Forpligtelser, eller han maaske taber Lyften til Havedyrkingen og derfor ophæver Kontrakten, saa kan Kommunen meget vel